

// J. Biol. Chem. - 1974. - Vol. 249, № 22. - P. 7130 - 7139.

9. Геруш І. В., Мешишен І. Ф. Стан глутатионової системи крові за умов експериментального виразкового ураження гастродуоденальної зони та дії настоянки ехінацеї пурпурової // Вісник проблем біології та медицини. - 1998. - №7. - С. 10-15.
10. Беленічев І. Ф., Левицький Є. Л., Губський Ю. І., Коваленко С. І, Марченко О. М. Антиоксидантна система захисту організму // Современные проблемы токсикологии. - 2002. - №3. - С. 24-31.
11. Racay P., Qteishat A.W., El Kambergu H. Et al. / Bioshim. Et biophys. Acta.- Biomembranes. - 1998. - 1370, №1. - P. 119-

126.

Summary

PECULIARITIES OF PROOXIDATIVE-ANTIOXIDATIVE LIVER SYSTEM OF OLD RATS WITH DIFFERENT TYPE OF ACETYLATION IN CASE OF ACUTE NITRATE-CADMIUM INTOXICATION

Kmet T., Vlasyk L.

It has been established that combined nitrate-cadmium intoxication sensitivity is more pronounced in old animals with slow acetylation level and is followed by high mortality rate and more evident increase of lipoperoxidation secondary products and decrease of lactatdehydrohesis activity.

УДК [541.6:613.63]:001.5

ПОЛІМЕРИ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ НЕБЕЗПЕЧНОГО ФАКТОРА

Потьомкіна Н.І., Вітер В.П., Коршун М.М., Немцева Н.Г., Ревуцький Т.Г.

*Комітет з питань гігієнічного регламентування МОЗ України, м. Київ
м. Київ, вул. Саксаганського, 75, к.332; e-mail: nemtseva @ hygregl.com
Телефон 289-47-05, тел/факс 428-06-43*

82

Державна реєстрація небезпечних факторів хімічної та біологічної природи – суттєва складова в системі заходів протихімічного захисту біосфери і забезпечення стану здоров'я працюючих і населення.

Нормативний статус державної реєстрації визначено п.17 постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.1995 р. № 420, який встановив, що вона є «... неодмінною умовою видачі дозволу на імпорт, застосування і організацію виробництва продукції, на внесення небезпечних факторів до нормативної (ДСТУ, ТУ тощо) та проектної документації, а також умовою видачі гігієнічного висновку в органах, установах та закладах державної санітарно-епідеміологічної служби».

Реєстрації передують отримання, накопичення, аналіз і систематизація різнопланової інформації щодо об'єкта реєстрації. Інформація стосується фізико-хімічних властивостей речовини (продукту), що є матеріальним носієм безпеки, охоплює результати санітарно-токсикологічного та еколого-токсикологічного дослідження, оцінку безпеки речовини як вантажу, заходи колективного та індивідуального захисту, хіміко-аналітичні процедури, методи знезаражування або утилізації, рекомен-

дації щодо поводження в екстремальних ситуаціях.

Реєстрація супроводжується видачею заявнику «Сертифіката (свідоцтва) державної реєстрації небезпечного фактору» і «Карти даних небезпечного фактора (речовини, матеріалу)», яка в інформаційному відношенні належить до вторинної змістовної інформації. Вторинною сигнальною інформацією за результатами державної реєстрації небезпечних факторів в Україні є «Перелік речовин хімічного та біологічного походження, що пройшли реєстрацію та внесені до Державного реєстру небезпечних факторів», який розміщений на WEB-сторінці Комітету (www.hygregl.com).

Специфіка полімерів як хімічних речовин, що є об'єктами реєстрації, полягає в тому, що вони з гігієнічної точки зору суттєво відрізняються від полімерів як промислових продуктів. Відмінності полягають у тому, що полімер-промисловий продукт містить залишки каталізатору та значну кількість функціональних за своїм призначенням добавок (пігменти, антиоксиданти, дезінфекційні засоби, стабілізатори тощо), які надають продуктові певних корисних для споживача властивостей, але не перетворюють його на сумішеву продукцію. Полімер

промислового виробництва лишається композиційною системою на основі полімеру-речовини.

Небезпека полімеру-речовини обумовлена сировиною (мономерами), напівпродуктами виробництва (димерами тощо), що можуть надходити в довілля з полімеру, і полімером як речовиною, тоді як небезпека полімеру-промислового продукту обумовлена небезпекою як полімеру-речовини, так і зазначених вище допоміжних матеріалів. Саме вони часто-густо лімітують сферу застосування полімерів, виключаючи можливість використання певних продуктів в харчовій, парфюмерно-косметичній промисловості, в будівництві, на транспорті, у водопідготовці, виробництві тканин, одягу, взуття тощо.

У зв'язку з цим державна реєстрація небезпечного фактору полімерного походження має поєднати в собі інформацію щодо полімеру і як речовини, і як своєрідного промислового багатокомпонентного композиційного (але не сумішевого) продукту і відповідати основним принципам, загальній процедурі та усталеній практиці реєстрації хімічних речовин, з якою вона співвідноситься як окреме і загальне. Тому, коли мова йде про полімери, ми маємо відмовитись від принципу реєстрації небезпечного фактору і реєструвати окремі промислові полімерні продукти, якщо за спектром небезпечних факторів, що характерні для них (обумовлені рецептурою та технологією виробництва), вони якісно відрізняються один від одного. Зокрема промислові полімери, що реалізовані у модифікованій формі або у формі водної дисперсії чи дисперсії в органічному розчиннику тощо, несуть в собі додаткові фактори або ознаки небезпеки.

Аргументованою є пропозиція про необхідність систематизації даних щодо матеріалів та виробів з полімерної продукції з визначенням сфери їх використання та створення відповідної інформаційної бази. Такі заходи в своїй сукупності можуть створити достатню інформаційну основу для комплексного вирішення питань захисту здоров'я людини і довкілля від хімічного забруднення в процесі виробництва і використання полімерів та утилізації (знешкодження) відходів. Це в свою чергу потребує спільних зусиль науково-дослідних інститутів гігієнічного профілю МОЗ та АМН України, закладів вищої медичної і післядип-

ломної освіти і скоординованої роботи всіх Комісій Комітету, що мають відношення до полімерів як потенційно небезпечних чинників виробничого середовища і довілля.

Summary

POLYMERS AS AN OBJECT OF THE STATE REGISTRATION OF DANGEROUS FACTORS

Potyomkina N.I., Viter V.P., Korshun M.M., Nemtseva N.G., Revootsky T.G.

In the work presented they have considered the problem of state registration of polymers with taking into account their specific character as chemical compounds and their significant differences from industrial products. They marked the presence of additional risk factors and danger signs of the substances mentioned that causes difficulties at the data classification and information data base creation. They offer some ways for a human being health and surrounding protection from chemical pollution at manufacturing and use of polymers as well as wastes reclamation and disinfection.

В роботі розглянуті проблеми щодо державної реєстрації полімерних матеріалів з урахуванням їх специфіки як хімічних сполук з суттєвою відмінністю від промислових продуктів. Відмічена наявність додаткових факторів та ознак небезпеки означеної категорії речовин, які створюють складні умови при систематизації даних та створенні відповідної інформаційної бази. Викладена пропозиція щодо заходів для комплексного вирішення питань захисту здоров'я людини і довкілля від хімічного забруднення в процесі виробництва і використання полімерів та утилізації (знешкодження) відходів.

В работе рассмотрены проблемы, связанные с государственной регистрацией полимерных материалов с учетом их специфики как химических соединений с существенным отличием от промышленных продуктов. Отмечено наличие дополнительных факторов и признаков опасности данной категории веществ, которые создают сложные условия при систематизации данных и создании соответствующей информационной базы. Изложено предложение о мероприятиях для комплексного решения вопросов защиты здоровья человека и окружающей среды от химического загрязнения в процессе производства и использования полимеров, а также утилизации (обезвреживания) отходов.